

KommunstyrelsenInfrastrukturdepartementet
Dnr: 12021/00867**Yttrande - Genomförande av ändringar i direktivet om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster**

Dnr KS21/87

Inledning

Ekerö kommun har tillställts möjlighet att yttra sig över Promemoria Genomförande av ändringar i direktivet om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster.

Nedan följer Ekerö kommuns synpunkter över promemorian. Yttrandet följer promemorians disposition.

Sammanfattning

Ekerö kommun bedömer att förslagen i promemorian utgör ett viktigt bidrag till ökad elektrifiering av transportsektorn och därmed bidrar till omställningen mot klimatmässigt hållbara transporter.

Ekerö kommun anser dock att förslagen i promemorian, genom att inte göra någon skillnad mellan stora och mindre upphandlande myndigheter samt storstadsregioner och landsbygd, kan leda till att större börda läggs på mindre upphandlande myndigheter i huvudsak på landsbygd.

Ekerö kommun bedömer att förslagen i promemorian kommer leda till ökade kostnader både kortsiktigt och långsiktigt samt ökad administrativ börda för upphandlande myndigheter.

Kommentarer*5.6.2 Krav på upphandlande myndigheter och enheter att uppfylla minimimålen*

5.6.3 Hur minimimålen skall uppfyllas

Det är oklart hur beräkning av uppfyllnad av minimimålen skall göras vid upphandlade tjänster som exempelvis skolskjuts och sophämtning. Det är vanligt att leverantörer i anbud till sådana upphandlingar anger en bruttolista på fordon i sin fordonsflotta som potentiellt kan utnyttjas för uppdraget. Skall beräkningen ske utifrån det totala antalet fordon som på något sätt bedöms kunna utnyttjas i genomförandet av tjänsten vid tilldelning eller skall en omräkning ske utifrån hur mycket fordonen faktiskt används i genomförandet av tjänsten?

Leverantörer i sådana avtal förnyar också vanligtvis löpande sin fordonsflotta under avtalstiden. Om beräkningen av uppfyllnad av minimimålen görs vid tilldelningen av upphandlingen kan det innebära att den faktiska uppfyllnaden blir högre eller lägre än den rapporterade uppfyllnaden beroende på hur fordonsflottan utvecklas under avtalstiden.

5.7.3 Uppgifter vid upphandling och avrop

Ekerö kommun anser att kravet att upphandlande myndigheter skall lämna uppgifter om varje avslutad upphandling och avrop kommer innebära en ökad administrativ börda för upphandlande myndigheter.

Upphandlande myndigheter rapporterar i allmänhet inte så specifika uppgifter avseende upphandlingar och förslaget skulle gå utöver det dokumentationskrav som upphandlande myndigheter har avseende upphandlingar. Genomförda avrop från ramavtal efterannonseras exempelvis generellt inte alls och med tanke på att en stor del av lätta bilar som anskaffas avropas från nationella ramavtal så innebär förslaget en kraftigt ökad rapporteringskyldighet.

Ekerö kommun motsätter sig att efterfrågade uppgifter skall lämnas i textfältet "Kompletterande information" i samband med efterannons i TED. Det är av stor vikt att rapporteringskravet utformas på ett sätt som minimerar den administrativa bördan för de upphandlande myndigheterna. Med tanke på att medlemsstaterna endast skall rapportera genomförandet av direktivet var tredje år till kommissionen så vore det rimligt att upphandlande myndigheter endast skulle behöva lämna uppgifter om avslutade upphandlingar och avrop en gång per år.

6.3 Konsekvenser för kommuner och regioner

Ekerö kommun anser till skillnad från promemorian att författningsförslagen som föreslås kommer att innebära ökade kostnader både kortsiktigt och långsiktigt för upphandlande myndigheter.

Kortsiktigt kommer förslagen innebära att upphandlande myndigheter måste öka anskaffningen av eldrivna lätta bilar. Det kommer innebära ökade kostnader då

totalkostnaden för eldrivna lätta bilar generellt fortfarande är högre än en motsvarande bil med förbränningsmotor.

De upphandlande myndigheterna kommer också behöva investera i utökad laddinfrastruktur. Det kommer innebära ökade kostnader då laddinfrastrukturen som den upphandlande myndigheten är i behov av inte alltid har någon direkt koppling till den generella övergången till elbilar på privatmarknaden. För upphandlande myndigheter på landsbygd kommer merkostnaderna för laddinfrastruktur också rimligtvis bli högre än för upphandlande myndigheter i storstadsregioner.

De upphandlande myndigheterna kan också komma att få ökade kostnader, genom högre pris vid upphandling, för uppgradering av upphandlade leverantörers fordonsflotta, inom exempelvis skolskjuts och sophämtning. Detta kan bli särskilt kännbart på landsbygd och där en upphandlad leverantör kanske endast har ett eller ett fåtal upphandlade avtal.

Långsiktigt kommer kraven på rapportering innebära en ökad administrativ börda för de upphandlande myndigheterna. Det är orimligt att antaga att en ökad administrativ börda inte samtidigt skulle innebära merkostnader för de upphandlande myndigheterna.

Ekerö kommun noterar även att den flexibilitet som promemorian anger att kommuner och regioner har för att fördela uppfyllnad av minimimålen under flera år och flera upphandlingar i praktiken endast är aktuell för större upphandlande myndigheter.

Mindre upphandlande myndigheter som endast gör en upphandling avseende en fordonskategori under en referensperiod måste i den upphandlingen uppfylla minimimålet för fordonskategorin. Om antalet fordon som avses av upphandlingen är begränsat så kan minimimålet för fordonskategorin i praktiken bli betydligt högre än vad promemorian föreslår nationellt om den upphandlande myndigheten skall kunna uppfylla minimimålet.

Ekerö kommun konstaterar även att beredskapsfrågor inte har berörts under avsnitt för konsekvenser. Kommuner är ansvariga för verksamhet som måste fungera även under kriser, exempelvis äldreomsorg, vattenförsörjning, fjärrvärme, räddningstjänst och skola. Konsekvenserna av en övergång till en fordonsflotta som i betydligt större grad är eldriven i händelse av kris, exempelvis vid ett långvarigt strömavbrott, bör utredas ytterligare.

För Ekerö kommun

Adam Reuterskiöld

Kommunstyrelsens ordförande